

Nr 63

Av herr Sjönell, om åtgärder mot missbruk av s. k. T-sprit.

I ett fr. o. m. den 1 september 1966 gällande cirkulär har kontrollstyrelsen, med stöd av förordningen av den 26 maj 1961 om försäljning av teknisk sprit etc., meddelat vissa nya bestämmelser rörande teknisk sprit. Dessa innebär i huvudsak att blå- och rödspriten ersättes av s. k. T-sprit. T-spriten består av 95-procentig cellulosaråsprit, denaturerad med 20 ml metyletylketon och 30 ml metylisobutylketon för kg och är ofärgad.

Samma villkor som gäller för handeln i övrigt gäller även för T-spriten, vilken tillhandahålles i plastflaskor på 1 liter och kostar under 3 kronor. Försäljningen sker bl. a. genom färghandeln och bensinstationer. Vidare kan T-sprit köpas utan tillstånd i större poster hos AB Vin- & Spritcentralen. Denaturerad sprit får dock inte säljas eller utlämnas, då särskild anledning föreligger att antaga, att spriten är avsedd att användas i berusningssyfte. Den som bryter häremot straffas för olovlig försäljning av rusdrycker.

I oktober 1967 infortrade kontrollstyrelsen uppgifter från ett antal socialnämnder och andra samhällseliga organ om T-spriten eventuella inverkan på nykterhetstillståndet. Socialnämnden i Stockholm anförde i sitt svar på frågan om efter T-spriten införande någon ändring inträffat i frekvensen av fall då klienterna i berusningssyfte druckit denaturerad sprit, att »situationen har snarare försämrats sedan föregående enkät i december 1966». Vidare framhöll socialnämnden: »Inom klientelet såväl vid nämndens natthärbärgen som vid Vårdhemmet Högalid förekommer sålunda ett massivt drickande av T-sprit. Det antal fall som missbrukar T-sprit torde vida överstiga antalet fall, som tidigare missbrukat röd- och blåsprit.»

Som svar på övriga frågor anförde socialnämnden att i flera fall har missbruk av T-sprit iakttagits bland personer i 21-årsåldern, samt att klienter som tidigare druckit denaturerad sprit bedömes ha ökat sin konsumtion »i väsentlig grad» efter T-spriten införande. Som förklaring på den ökade konsumtionen framhöll socialnämnden, att »T-spriten är billig och ytterst lättåtkomlig med svag denaturering, färglös och synes lätt att förtära». På frågan huruvida klienter som förtärt T-sprit företer andra symtom än de som tidigare druckit denaturerad sprit svarade socialnämnden, att »T-spritberusad synes snabbare bli medvetlös och ha större återställarbehov».

I sitt svar refererade socialnämnden i Stockholm dessutom till följande: »Ett stort antal klienter framhåller T-spriten tillkomst som 'en välsig-

nelse' med hänsyn till det låga priset, den ringa denatureringsgraden och den höga berusningseffekten.»

Med bakgrund av denna redovisning måste det anses vara av största vikt att åtgärder vidtages för att förhindra missbruk av T-sprit. För att begränsa missbruket kan två handlingslinjer följas. Antingen måste åtkomstmöjligheterna beskäras eller också kan T-spriten göras mindre drickbar genom tillsättande av något ytterligare preparat. Det förstnämnda alternativet synes kunna leda till administrativa svårigheter samtidigt som det lägger ett alltför stort ansvar på försäljningsställena i detaljhandelsledet. Erfarenheterna hittills tyder på att åtgärder riktade mot T-spritsens drickbarhet — t. ex. genom tillsats av ett färgat och ur smaksynpunkt motbjudande preparat — kan få avsevärd effekt. Det torde vara möjligt att skärpa denatureringen utan att fördenskull begränsa T-spritsens egentliga användningsområde.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte påtala missbruket av s. k. T-sprit och begära åtgärder för att förhindra detta i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 12 januari 1968

Bengt Sjönell (cp)